

HOOFD- LUI'S

- WAT IS HOOFDLUIS
- WAT KUNT U ZELF DOEN
- WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN
- WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN

HOOFD- LUIS

Als uw kind jeuk op zijn hoofd heeft en rode vlekjes in zijn nek, dan denkt u al snel: hij zal toch geen luizen hebben? Hoofdluizen komen veel voor. Gelukkig zijn ze niet schadelijk. Lastig zijn ze wel, maar met geduld en volharding kunt u het van ze winnen. Uw apotheek zorgt voor de juiste medicijnen en geeft u advies.

WAT IS HOOFDLUIS

LUIZEN EN NETEN

Op plaatsen waar kinderen veel contact met elkaar hebben, bijvoorbeeld op school, kan de hoofdluis veel voorkomen. De beestjes kunnen direct oversteken van het ene hoofd naar het andere. Of een omweg nemen via jassen en dassen, knuffels en kammen. Luizen kunnen niet vliegen of springen, maar wel lopen. Natuurlijk kunnen ook volwassenen hoofdluizen krijgen.

Hoe ziet een hoofdluis eruit? Het is een grijsblauw insect, 2 tot 4 millimeter groot. Hij leeft van mensenbloed en als hij bloed gedronken heeft, is hij roodbruin. Om aan bloed te komen, prikt hij. Daarbij geeft hij wat speeksel af, waardoor het bloed minder snel stolt. Een allergische reactie op dat speeksel veroorzaakt de jeuk.

Een volwassen luizenvrouwtje legt gemiddeld 5 eitjes per dag. Dat zijn de neten. Die zitten vastgeplakt aan een haar, vlak bij de hoofdhuid. Na ongeveer 1 week komen daar larfjes uit. De lege neten blijven aan het haar geplakt zitten. De larven zijn na 7 tot 10 dagen zelf volwassen en kunnen dan ook weer eitjes leggen.

Hoofdluizen kunnen niet zonder hun gastheer, de mens. Ze blijven het liefst op iemands hoofd zitten. Gescheiden van hun gastheer kunnen ze maar 1 à 2 dagen blijven leven.

WAT KUNT U ZELF DOEN

CONTROLE OP HOOFDLUIS

Wat merk je van die luizen?

JEUK

Bij een eerste besmetting duurt het soms weken voordat er jeuk optreedt. De allergische reactie begint niet meteen. Wie vaker wordt besmet, krijgt vaak eerder jeuk.

NETEN

Als u gaat zoeken, dan vindt u soms neten: ovale witte eitjes, kleiner dan 1 millimeter, vastgeplakt aan een haar. Ze zitten meestal achter de oren of in de nek. 'Verse eitjes' zitten vlak tegen de hoofdhuid aan. Oudere lege neten zijn met de groei van het haar verder van de hoofdhuid afgeraakt. Neten die meer dan enkele centimeters van de hoofdhuid afzitten, zijn zeker leeg.

LUIZEN

De luizen zelf vindt u alleen als u er met een luizen- of netenkam naar zoekt. Maar ze hebben sensoren voor beweging en kunnen u heel handig ontwijken.

Wilt u zeker weten of er luizen op iemands hoofd zitten? Was dan eerst het haar met gewone shampoo en spoel het uit. Daarna kamt u het haar op de volgende wijze (**zeker-weten-kammethode**):

- doe crèmespoeling (conditioner) in het haar en spoel deze niet uit. Gebruik van crèmespoeling vergemakkelijkt het kammen, vooral bij krullend en/of lang haar;

- kam eventuele knopen en klitten uit het haar met een gewone kam;
- laat 'de patiënt' het hoofd voorover houden boven een wasbak;
- kam het haar van achter naar voren met een luizen- of netenkam tegen de hoofdhuid aan;
- begin bij het ene oor en schuif steeds een beetje op tot u bij het andere oor bent;
- houd een papieren zakdoek, keukenrol of iets dergelijks bij de hand;
- veeg de kam daar regelmatig aan af en kijk of er luizen op het papier zichtbaar zijn;
- spoel de crèmespoeling uit;
- laat 'de patiënt' rechtop zitten en kam het natte haar achterover;
- kam dan nog eens met de luizen- of netenkam, maar nu van voor naar achter;
- kam weer van oor tot oor;
- veeg de kam telkens af en kijk of er luizen op het papier zitten.

Als iemand in uw gezin hoofdluis heeft, is het verstandig alle gezinsleden op deze manier te controleren.

Zolang er op school of bij vriendjes en vriendinnetjes luizen voorkomen, is het nodig te blijven controleren op hoofdluis met de 'zeker-weten-kammethode'. Als 1 of 2 kinderen in de omgeving luizen hebben, is eens per week genoeg. Zijn er meer kinderen besmet, controleert u dan elke dag. Het beste is de controle 's avonds uit te voeren. Hoofdluizen leggen hun eitjes namelijk 's nachts. Als uw kind overdag is besmet, kunt u door 's avonds de luizen op te sporen, voorkomen dat ze 's nachts eitjes leggen.

WEER HOOFDLUIS OF NOG STEEDS

Zolang er in de omgeving hoofdluis voorkomt, kan een kind opnieuw worden besmet. In dat geval zit er niets anders op dan de hele behandeling te herhalen. Als de vorige behandeling goed heeft geholpen, kunt u het beste diezelfde methode weer gebruiken.

Als u de indruk heeft dat de hoofdluis niet verdwijnt door de behandeling, kán het zijn dat de beestjes resistent zijn tegen het anti-luizenmiddel (behalve bij dimeticon, daar kan de hoofdluis niet resistent tegen zijn). Het kan ook zijn dat de behandeling niet precies genoeg is uitgevoerd. Houdt u daarom heel zorgvuldig aan de gebruiksaanwijzing. Als er resistentie is opgetreden, kunt u het beste overstappen op een ander middel of op de kam-methode.

Er zijn 2 bestrijdingsmethoden.

- 1 2 weken lang het haar elke avond kammen met een *luizen- of netenkam* volgens de 'zeker-weten-kammethode'.
- 2 Een anti-luizenmiddel toepassen en het haar gedurende 2 weken elke avond kammen met een luizen- of netenkam volgens de 'zeker-weten-kammethode'. Zie verder onder 'Behandeling'.

Methode 1 wordt als eerste aangeraden.

Je eigen haar kammen met een luizen- of netenkam lukt niet goed. Het is een lastig en precies werkje, dat het beste door een ander persoon kan worden gedaan.

WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN

U kunt een anti-luizenmiddel kopen bij de apotheek. Er zijn verschillende medicijnen die goed werken, in de vorm van lotion of shampoo. Laat u adviseren. Bij de apotheek kunt u ook terecht voor de aanschaf van een luizen- of netenkam. En uiteraard kunt u altijd bij uw apotheker terecht voor informatie en advies.

BEHANDELING

METHODE 1: MET DE LUIZEN- OF NETENKAM

Gebruikt u geen anti-luizenmiddel? Dan moet u 2 weken lang dagelijks het haar kammen met een luizen- of netenkam. Gebruik hierbij een crèmespoeling.

Het kammen kunt u uitvoeren volgens de 'zeker-weten-kammethode' die u kunt vinden onder 'Controle op hoofdluis'.

METHODE 2: MET EEN ANTI-LUIZENMIDDEL

Een middel met dimeticon heeft de voorkeur bij het bestrijden van hoofdluis. Dimeticon is geen bestrijdingsmiddel. Het vormt een afsluitend laagje en verstikt de hoofdluis. Het mag ook worden gebruikt door vrouwen die zwanger zijn of borstvoeding geven, en bij baby's jonger dan 6 maanden (op advies van de arts). Deze groepen mogen de meeste andere middelen, zoals malathion, niet gebruiken.

Alle genoemde middelen moeten 2 maal worden toegepast met een tussenpoos van 1 week.

Na elke behandeling moet het haar een week lang elke dag zorgvuldig worden gekamd met een luizen- of netenkam. Het kammen kunt u uitvoeren volgens de 'zeker-weten-kammethode' die u kunt vinden onder 'Controle op hoofdluis'. Het dagelijks kammen is van groot belang voor het slagen van de behandeling.

WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN

Met hoofdluis hoeft u niet naar de huisarts. Die kan niet meer doen dan u aanraden de maatregelen te nemen die hierboven beschreven staan. Alleen als er ook een bacteriële besmetting optreedt, heeft het zin naar de huisarts te gaan. Bij zo'n besmetting zijn er korstjes op het hoofd, en wondjes waar pus uit komt.

BELANGRIJK

- Luizen houden van een friskewassen hoofd. Iemand die hoofdluis heeft, is niet vies.
- U kunt hoofdluis bestrijden door te kammen met een luizen- of netenkam met crèmespoeling of met een anti-luizenmiddel dat u bij de apotheek kunt kopen.
- Wilt u een anti-luizenmiddel gebruiken? Dan heeft een middel met dimeticon de voorkeur.

- Bij alle anti-luizenmiddelen is 2 weken lang dagelijks kammen met een luizen- of netenkam belangrijk.
- Een anti-luizenmiddel kan een besmetting met hoofdluis niet voorkomen.

LET OP!

In deze folder worden alleen de namen van de belangrijkste werkzame stoffen genoemd en geen merknamen, omdat de voorlichting in deze folder onafhankelijk is.

In de apotheek kunnen ze u precies vertellen welke merknamen bij welke werkzame stof horen. De prijzen van de medicijnen verschillen per merk. In de apotheek kunt u de prijzen navragen.

Vraag over uw medicijnen? [Apotheek.nl](https://www.apotheek.nl)

Herzien mei 2018.

